

Klub SDP BiH
Zastupnica Jelena Pekić

Sarajevo, 30.09.2026. godine

ZA:

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
KANTON SARAJEVO
SKUPŠTINA KANTONA SARAJEVO
N/r. Predsjedavajućeg Skupštine Kantona Sarajevo

U skladu sa članom 106. i 213. Poslovnika o Skupštine Kantona Sarajevo, dostavljam:

ZASTUPNIČKA INICIJATIVA

Prema Ministarstvu za rad, socijalnu politiku, raseljena lica i izbjeglice KS

Za promjenu (povećanje) prihodovnog cenzusa za ostvarivanje prava na novčanu naknadu za pomoć i njegu od strane druge osobe

OBRAZLOŽENJE:

Pokrećem inicijativu da Ministarstvo za rad, socijalnu politiku, raseljena lica i izbjeglice Kantona Sarajevo, u saradnji sa JU „Kantonalni centar za socijalni rad“, u roku od 60 dana od prijema ove inicijative preispita postojeći prihodovni cenzus za ostvarivanje prava na novčanu naknadu za pomoć i njegu od strane druge osobe. Ministarstvo treba utvrditi broj korisnika kojima je tokom 2025. i 2026. godine pravo prestalo zbog prekoračenja cenzusa, procjenu finansijskih efekata mogućih izmjena, te Vladi Kantona Sarajevo predložiti odgovarajuće izmjene propisa i/ili načina utvrđivanja cenzusa.

Članom 27. Zakona o socijalnoj zaštiti, zaštiti civilnih žrtava rata i zaštiti porodice sa djecom („Službene novine Kantona Sarajevo“, br. 38/14 – Prečišćeni tekst, 38/16, 44/17, 28/18, 52/21, 40/22 i 13/25), propisano je da ukupni mjesečni prihodi po članu domaćinstva za ostvarivanje ovog prava ne smiju prelaziti 40% prosječne plaće, dok naknada iznosi 15% prosječne plaće. Prema važećoj Instrukciji za 2026. godinu, prihodovni cenzus iznosi 320 KM po članu domaćinstva, a naknada 120 KM mjesečno. U praksi ovakav cenzus može dovesti do potpunog gubitka prava i kada se zdravstveno stanje i stvarna potreba osobe za tuđom pomoći nisu promijenili.

Povod za ovu inicijativu je obraćanje građana koji su mi ukazali na situacije u kojoj su njegovi stariji članovi porodice ili poznanici, uprkos tome što se njihove zdravstvene potrebe i potreba za tuđom pomoći nisu promijenile, ostali bez ovog prava zbog minimalnog prekoračenja propisanog prihodovnog cenzusa uslijed povećanja penzija.

Prema navodima iz obraćanja, prihod po članu domaćinstva iznosi 333,38 KM, dok je propisani cenzus 320 KM. Dakle, prihodovni prag je prekoračen za svega 13,38 KM, što je bilo dovoljno da korisnici izgube pravo na novčanu naknadu za pomoć i njegu od strane druge osobe. Ovakvi slučajevi otvaraju pitanje opravdanosti primjene cenzusa na način da i minimalno povećanje prihoda, uključujući povećanje penzije, može dovesti do potpunog gubitka prava, iako se stvarne potrebe osobe nisu promijenile.

Smatram da je potrebno, na osnovu stvarnih podataka o korisnicima i budžetskim efektima, utvrditi da li postojeći cenzus i način njegovog određivanja odgovaraju aktuelnim socijalnim i ekonomskim okolnostima.

Zbog toga smatram opravdanim da Ministarstvo za rad, socijalnu politiku, raseljena lica i izbjeglice Kantona Sarajevo hitno pripremi izmjene i dopune Zakona o socijalnoj zaštiti, zaštiti civilnih žrtava rata i zaštiti porodice sa djecom i to član 27. zakona sa ciljem povećanja visine trenutno propisanog prihodovnog cenzusa za ostvarivanje prava na novčanu naknadu za pomoć i njegu od strane druge osobe i isti prilagodi rastu penzija.

Cilj ove inicijative nije da se zanemare kriteriji za ostvarivanje socijalnih prava, već da se osigura da oni budu pravični, životni i prilagođeni stvarnim potrebama građana. Posebno kada je riječ o starijim i nemoćnim osobama, potrebno je osigurati da povećanje prihoda od nekoliko desetina KM ne znači automatski gubitak pomoći koja im je neophodna za svakodnevno funkcionisanje i dostojanstven život.

Molim Vas da odgovor na inicijativu dostavite i u elektronskoj formi na službeni mail jelena.pekic@skupština.ks.gov.ba

S poštovanjem,

Jelena Pekić
Zastupnica u Skupštini
Kantona Sarajevo